

32000D0750

2000 12 2

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 303/23

TARYBOS SPRENDIMAS
2000 m. lapkričio 27 d.
nustatantis Bendrijos kovos su diskriminacija veiksmų programą (2001–2006 m.)

(2000/750/EB)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 13 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ⁽²⁾,

pasikonsultavusi su Regionų komitetu ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Europos Sąjunga yra grindžiama laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei teisinės valstybės principais, t. y. bendrais visoms valstybėms narėms principais. Pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 2 dalį, Sąjunga turėtų gerbti pagrindines laisves, kurias užtikrina Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencija ir kurios, kaip bendri Bendrijos teisės principai, kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų.

(2) Europos Parlamentas yra kelis kartus ryžtingai raginęs Europos Sąjungą plėtoti ir stiprinti savo politiką vienodų sąlygų taikymo ir vienodų galimybių įgyvendinimo srityje atmetant visus diskriminacijos motyvus.

(3) Europos Sąjunga atmeta teorijas, mėginančias nustatyti skirtingų žmonių rasių egzistavimą. Sąvokos „rasinė kilmė“ vartojimas šiame sprendime nereiškia tokių teorijų priimtumo.

(4) Įgyvendindama programą, Bendrija sieks pagal Sutartį panaikinti nelygybę ir skatinti vyrų ir moterų lygybę, pirmiausia dėl to, kad moterys dažnai nukenčia dėl daugiopos diskriminacijos.

(5) Įvairios diskriminacijos formos negali būti klasifikuojamos pagal svarbą. Visos jos yra netoleruotinos. Programa yra skirta keistis valstybėse narėse sukaupta teigiama patirtimi ir kurti naują kovos su diskriminacija, įskaitant daugiopą diskriminaciją, praktiką ir politiką. Šis sprendimas gali padėti įtvirtinti visapusę kovos su visomis diskriminacijos formomis įvairiais motyvais strategiją, t. y. strategiją, kuri nuo šiol turėtų būti rengiama kartu.

(6) Veiksmų Bendrijos lygmeniu, ypač lyčių srityje, patyrimas parodė, kad kova su diskriminacija praktiškai reikalauja priemonių derinio ir pirmiausia vienas kitą papildančių teisės aktų ir praktinių veiksmų. Panašias išvadas galima daryti ir iš patirties, susijusios su rasine bei etnine kilme ir negalia.

(7) Programa turėtų aprėpti visus diskriminacijos motyvus, išskyrus diskriminaciją dėl lyties, su kuria kovojama konkrečiais Bendrijos veiksmais. Diskriminacija dėl įvairių motyvų gali turėti panašių bruožų ir su ja gali būti kovojama panašiais būdais. Per daugelį metų sukauptas kovos su diskriminacija dėl vieno motyvo, įskaitant lytį, patyrimas gali būti naudingas kovai su diskriminacija dėl kitų motyvų. Tačiau specifinių įvairių diskriminacijos formų ypatumų turėtų būti paisoma. Dėl to į konkrečias žmonių su negalia reikmes turėtų būti atsižvelgiama didinant veiklos rūšių ir rezultatų prieinamumą.

⁽¹⁾ Nuomonė pareikšta 2000 10 5 (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 204, 2000 7 18, p. 82.

⁽³⁾ OL C 226, 2000 8 8, p. 1.

- (8) Programa turėtų būti atvira priinama visoms kovoje su diskriminacija dalyvaujančioms viešosioms ir (arba) privačioms organizacijoms ir institucijoms. Šiuo aspektu turi būti atsižvelgiama ir į vietinių, ir į nacionalinių nevyriausybinę organizacijų patirtį ir gebėjimus.
- (9) Daugelis Europos nevyriausybinę organizacijų, kaip diskriminaciją patyrusių žmonių gynėjai, turi kovos su diskriminacija ir veiklos Europos lygmeniu patirties ir profesinės kompetencijos. Todėl jos gali padėti geriau suprasti įvairias diskriminacijos formas ir jų poveikį bei užtikrinti, kad kuriant, įgyvendinant ir tęsiant programą būtų atsižvelgta į diskriminaciją patyrusių žmonių patyrimą. Anksčiau Bendrija įvairioms diskriminacijos srityje dirbančioms organizacijoms teikė pagrindinį finansavimą. Veiksmingas nevyriausybinę organizacijų pagrindinis finansavimas gali būti vertingas kovos su diskriminacija šaltinis.
- (10) Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽¹⁾.
- (11) Siekiant padidinti Bendrijos veiksmų efektyvumą, reikia, kad Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, pagal šį sprendimą ir pagal kitas Bendrijos politikos sritis, teisės aktus ir veiksmus visais lygmenimis užtikrintų įgyvendinamų veiksmų, pirmiausia švietimo ir profesinio mokymo bei vyrų ir moterų lygių galimybių srityse Europos socialinio fondo vykdomų ir socialinei integracijai skatinti skirtų veiksmų, darną ir vienas kito papildymą. Tie veiksmai turėtų būti suderinti ir su Europos rasizmo ir ksenofobijos priežiūros centro veikla.
- (12) Europos ekonominės erdvės sutartis (EEE sutartis) numato didesnę Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Europos ekonominėje erdvėje dalyvaujančios Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA/EEE) bendradarbiavimą socialinėje srityje. Turėtų būti numatyta galimybė, kad pagal Europos sutartyse nustatytas sąlygas, jų papildomus protokolus ir atitinkamų asociacijos tarybų sprendimus šioje programoje galėtų dalyvauti Vidurio ir Rytų Europos šalys kandidatės, o Kipras, Malta ir Turkija pagal papildomus asignavimus su šiomis šalimis sutarta tvarka.
- (13) Remiantis 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo 34 punktu⁽²⁾, orientacinė suma šiame sprendime yra numatyta
- visai programos trukmei ir neturi poveikio Sutartyje apibūdintiems biudžeto valdymo institucijos įgaliojimams.
- (14) Komisija ir valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti, kad visi pagal šią programą skelbiami tekstai, rekomendacijos ir kvietimai teikti pasiūlymus būtų parašyti aiškia, paprasta ir suprantama kalba.
- (15) Reikia, kad būtų atsižvelgta į būtinumą prirėkus teikti specialią paramą, kad žmonės galėtų įveikti dalyvavimo programoje kliūtis.
- (16) Kad Bendrijos veiksmai būtų sėkmingi, būtina pagal tikslus stebėti ir įvertinti rezultatus.
- (17) Pagal Sutarties 5 straipsnyje apibrėžtą subsidarumo principą valstybės narės negali siūlomų veiksmų tikslų, susijusių su Bendrijos įnašu į kovą su diskriminacija, kaip reikiant pasiekti, nes, be kita ko, reikalingos daugiašalės partnerystės, nacionalinis keitimasis informacija ir teigiamos patirties sklaida Bendrijos mastu. Pagal minėtame straipsnyje apibūdintą proporcingumo principą šis sprendimas neaprečia daugiau negu reikalinga tiems tikslams įgyvendinti,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Programos sukūrimas

Šiuo sprendimu sukuriama Bendrijos veiksmų programa, toliau — programa, skirta kovos su tiesiogine ar netiesiogine diskriminacija dėl rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės pakraipos priemonėms skatinti nuo 2001 m. sausio 1 d. iki 2006 m. gruodžio 31 d.

2 straipsnis

Tikslai

Neperžengdama Bendrijos kompetencijos ribų, programa Bendrijos lygmeniu ir valstybėse narėse remia ir papildo pastangas skatinti prevencijos ir kovos su vienu ar daugeliu veiksmų grindžiama diskriminacija priemonės, prirėkus atsižvelgiant į tolesnę teisės aktų raidą. Ja siekiama:

- didinti su diskriminacija susijusių klausimų supratimą gerinant šio reiškimo pažinimą ir įvertinant politikos ir praktinės veiklos veiksmingumą;
- ugdėti gebėjimą veiksmingai užkirsti diskriminacijai kelią ir ją įveikti, pirmiausia stiprinant organizacijų veiklos priemones, remiant keitimąsi informacija ir gera praktika bei kuriant Europos lygmenį tinklus ir kartu atsižvelgiant į konkrečius įvairių diskriminacijos formų ypatumus;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ OL C 172, 1999 6 18, p. 1.

- c) skatinti ir skleisti kovos su diskriminacija pagrindines vertybes ir praktika, be kita ko, organizuojant informacines kampanijas.

3 straipsnis

Bendrijos veiksmai

1. Siekiant 2 straipsnyje nustatytų tikslų, nacionaliniu mastu galimi tokie veiksmai:

- a) su diskriminacija susijusių veiksmų, įskaitant išsamias studijas bei kokybinių ir kiekybinių rodiklių ir etalonų nustatymą, pagal nacionalinę teisę ir praktiką analizę bei antidiskriminacinių teisės aktų ir praktikos analizę numatant jos veiksmingumo ir poveikio vertinimą, kartu veiksmingai platinant tos analizės rezultatus;
- b) nacionalinio bendradarbiavimo bei diskriminacijos prevencijos ir kovos su ja aktyvių partnerių, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, tinklo kūrimo Europos lygmeniu skatinimas;
- c) informavimas, pirmiausia siekiant pabrėžti kovos su diskriminacija europinį mastą ir skelbti programos rezultatus, ypač per įvairius pranešimus, publikacijas, kampanijas ir renginius.

2. Priemonės šio straipsnio 1 dalyje apibūdintiems Bendrijos veiksams įgyvendinti yra išdėstytos priede.

4 straipsnis

Programos įgyvendinimas ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis

1. Komisija:

- a) programoje numatytų Bendrijos veiksmų įgyvendinimą užtikrina laikydamasi priedo nuostatų;
- b) dėl programos projekto, įgyvendinimo ir tęsinio ir dėl su tuo susijusios politikos kryptų reguliariai keičiasi nuomonėmis Europos lygmeniu su nevyriausybinių organizacijų ir socialinių partnerių atstovais. Tuo tikslu Komisija nevyriausybiniams organizacijoms ir socialiniams partneriams parengia atitinkamą informaciją. Apie keitimąsi nuomonėmis Komisija informuoja pagal 6 straipsnį įsteigtą komitetą.

2. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, imasi priemonių, reikalingų:

- a) skatinti visų suinteresuotų šalių, įskaitant įvairių nevyriausybinių organizacijų, dalyvavimą programoje;
- b) skatinti aktyvią partnerystę ir visų programoje dalyvaujančių partnerių dialogą, be kita ko, kad būtų remiamas integruotas ir koordinuotas požiūris į kovą su diskriminacija;
- c) užtikrinti pagal programą atliktų veiksmų rezultatų sklaidą;
- d) apie programos paremtus veiksmus teikti prieinamą informaciją, juos deramai viešinti ir rūpintis jų tęstinumu.

5 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

1. Šiam sprendimui įgyvendinti reikalingos priemonės, susijusios su toliau nurodytais dalykais, priimamos pagal 6 straipsnio 2 dalyje nurodytą vadybos procedūrą:

- a) bendrosios programos įgyvendinimo gairės;
- b) metinis programos veiksmų įgyvendinimo darbo planas, įskaitant galimybę keisti arba papildyti programos tematiką;
- c) Bendrijos teiktina finansinė parama;
- d) metinis biudžetas ir lėšų paskirstymas įvairiems programos veiksams;
- e) veiksmų ir organizacijų atrankos Bendrijos paramai priemonės bei tokiai paramai Komisijos pateiktų veiksmų ir organizacijų sąrašo projektas;
- f) programos priežiūros ir vertinimo kriterijai ir pirmiausia jos ekonominis efektyvumas bei rezultatų sklaidos ir perdavimo priemonės.

2. Šiam sprendimui įgyvendinti reikalingos priemonės, susijusios su visais kitais dalykais, priimamos pagal 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.

6 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Tais atvejais, kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis yra du mėnesiai.

3. Tais atvejais, kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.

4. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

7 straipsnis

Bendradarbiavimas su kitais komitetais

Kad užtikrintų programos darną su kitomis 8 straipsnyje nurodytomis priemonėmis ir jas papildytų, Komisija reguliariai informuoja komitetą apie kitus padedančius kovoti su diskriminacija Bendrijos veiksmus. Prireikus Komisija tarp šio komiteto ir priežiūros komitetų, įsteigtų kitoms atitinkamoms politikos sritims, teisės aktams ir veiksams, nustato nuolatinio ir struktūrinio bendradarbiavimo ryšius.

8 straipsnis

Darna ir papildymas

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina darną su kitomis Sąjungos ir Bendrijos politikos sritimis, teisės aktais ir veiksmais bei jų savitarpio papildymą, pirmiausia nustatydamas atitinkamus mechanizmus programos veiklai koordinuoti su atitinkamomis veiklos rūšimis, susijusiomis su moksliniais tyrimais, užimtumu, moterų ir vyrų lygybe, socialine integracija, kultūra, švietimu, profesiniu mokymu ir jaunimo politika, ir Bendrijos išorės santykių srityje.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina pagal šią programą vykdomų veiksmų ir kitų atitinkamų Sąjungos ir Bendrijos veiksmų, pirmiausia susijusių su struktūriniais fondais ir Bendrijos iniciatyva EQUAL, darną ir savitarpio papildymą.

3. Valstybės narės deda visas galimas pastangas, siekdamos užtikrinti veiklos pagal programą ir veiklos nacionaliniu, regioniniu bei vietiniu lygmeniu darną ir savitarpio papildymą.

9 straipsnis

ELPA/EEE šalių, Vidurio ir Rytų Europos asocijuotų šalių, Kipro, Maltos ir Turkijos dalyvavimas

Programoje gali dalyvauti:

- a) ELPA/EEE šalys EEE sutartyje nustatytais sąlygomis;
- b) Vidurio ir Rytų Europos šalys kandidatės Europos sutartyse, jų papildomuose protokoluose ir atitinkamų asociacijos tarybų sprendimuose nustatytais sąlygomis;
- c) Kipras, Malta ir Turkija, finansuojamos papildomais asignavimais su šiomis šalimis sutartina tvarka.

10 straipsnis

Finansavimas

1. Programai įgyvendinti nuo 2001 m. iki 2006 m. nustatoma orientacinė 98,4 mln. eurų suma.

2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neperžengdama numatyto finansavimo ribų.

11 straipsnis

Priežiūra ir įvertinimas

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, reguliariai prižiūri programą pagal 6 straipsnio 2 arba 3 dalyje nustatytą tvarką.

2. Programą įvertina Komisija, padedama nepriklausomų ekspertų. Atsižvelgiant į 2 straipsnyje minėtus tikslus įvertinama įgyvendintų veiksmų svarba, veiksmingumas bei ekonominio efektyvumo koeficientai. Įvertinant aptariamas ir visos programos poveikis.

Įvertinime taip pat nagrinėjama, kaip veikla pagal šią programą ir ta, kuri vykdoma pagal kitas atitinkamas Bendrijos politikos sritis, teisės aktus ir veiksmus, papildo viena kitą.

3. Komisija iki 2005 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui pateikia programos įgyvendinimo vertinamąją ataskaitą.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje, 2000 m. lapkričio 27 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

É. GUIGOU

PRIEDAS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO NURODYMAI

I. Veiksmų sritys

Neperžengiant Sutartimi Bendrijai suteiktų įgaliojimų ribų programa gali veikti šiose srityse:

- a) nediskriminacija viešojo administravimo įstaigose;
- b) nediskriminacija žiniasklaidoje;
- c) lygus dalyvavimas priimant politinius, ekonominius ir socialinius sprendimus;
- d) vienoda galimybė gauti ir teikti plačiam visuomenei prieinamas prekes ir paslaugas, įskaitant būsto, transporto, kultūros, laisvalaikio ir sporto sritis;
- e) veiksminga diskriminacijos, įskaitant daugeriopą diskriminaciją, priežiūra;
- f) veiksminga informacijos apie teises į vienodų sąlygų taikymą ir nediskriminaciją sklaida;
- g) antidiskriminacinės politikos ir praktikos vyraujančių tendencijų nustatymas.

Visose veiklos srityse programa gerbs lyčių lygybės principą.

Vykdydama programą, Komisija gali Komisijos ir paramos gavėjų abipusiam labui naudotis technine ir (arba) administracine programos arba projektų atrankos, rengimo, vadybos, priežiūros, audito ir kontrolės pagalba.

Komisija taip pat gali atlikti tyrimus, organizuoti ekspertų susitikimus, vykdyti informavimo kampanijas ir leisti tiesiogiai su šios programos tikslais susijusius leidinius.

II. Programos prieinamumas

Pagal šiame priede nurodytas sąlygas ir įgyvendinimo priemones ši programa yra atvira prieinama kovoje su diskriminacija dalyvaujančioms viešosioms ir (arba) privačioms organizacijoms ir institucijoms, konkrečiai:

- a) valstybėms narėms;
- b) vietos ir regioninės valdžios institucijoms;
- c) vienodų sąlygų taikymą remiančioms organizacijoms;
- d) socialiniams partneriams;
- e) nevyriausybinėms organizacijoms;
- f) universitetams ir mokslinio tyrimo institutams;
- g) nacionaliniams statistikos biurams;
- h) žiniasklaidai.

III. Veiksmai

1 kryptis — Analizė ir įvertinimas

Gali būti remiamos šios priemonės:

1. Palyginamosios statistikos serijų apie diskriminacijos mastą Bendrijoje pagal nacionalinę teisę ir praktiką rengimas ir platinimas.
2. Antidiskriminacinės politikos ir praktikos pagal nacionalinę teisę ir praktiką veiksmingumo įvertinimo metodologijų ir rodiklių (etalonų) rengimas ir platinimas.
3. Antidiskriminacinių teisės aktų ir praktikos analizė metinėse ataskaitose numatant jų veiksmingumo įvertinimą ir įgytos patirties sklaidimą.
4. Teminės studijos pagal prioritetines temas lyginant ir priešpastatant požiūrius dėl įvairių diskriminacijos motyvų.

Igyvendindama šią kryptį, Komisija pirmiausia užtikrina darną ir papildomumą su Europos rasizmo ir ksenofobijos priežiūros centro veikla, Bendrijos bendrąja mokslinių tyrimų, technologijos plėtra ir demonstravimo programa ir Bendrijos statistikos programa.

2 kryptis — Gebėjimų ugdymas

Siekiant gerinti tikslinių veikėjų, dalyvaujančių kovoje su diskriminacija šios programos srityse, gebėjimą ir veiksmingumą, gali būti remiamos šios priemonės:

1. Nacionalinių mainų veiksmai, apimantys veikėjus bent iš trijų valstybių narių ir aprėpiantys informacijos, patirties ir geros praktikos perteikimą. Veiklos rūšys apima procesų, metodų ir priemonių, susijusių su pasirinktomis temomis, veiksmingumo lyginimą, geros praktikos abipusišką perkėlimą ir taikymą, keitimąsi darbuotojais, bendrą produktų, procesų, strategijos ir metodologijos rengimą, gera praktika nustatytų metodų, priemonių ir procesų pritaikymą įvairioms aplinkybėms ir (arba) bendrą rezultatų propagavimą, informacinę medžiagą ir renginius.
2. Atitinkamų Europos lygmens nevyriausybinų organizacijų, turinčių kovos su diskriminacija patirtį ir veikiančių kaip diskriminaciją patyrusių žmonių gynėjos pagrindinis finansavimas, kad būtų skatinamas integruoto ir koordinuoto požiūrio į kovą su diskriminacija plėtojimas.

Pagrindinis finansavimas siekia iki 90 % iš paramos finansuotinių išlaidų.

Atrenkant tokias organizacijas gali būti atsižvelgiama į grupių, susiduriančių su diskriminacija, įvairų ir mišrų pobūdį.

3 kryptis — Informavimas

Gali būti remiamos šios priemonės:

1. Europos lygmens konferencijų, seminarų ir renginių organizavimas.
2. Valstybių narių seminarų organizavimas siekiant remti Bendrijos teisės įgyvendinimą nediskriminacijos srityje ir nacionaliniu lygmeniu skatinti organizuotų renginių europinę reikšmę.
3. Europos žiniasklaidos kampanijų ir renginių organizavimas siekiant remti nacionalinį keitimąsi informacija bei nustatyti ir skleisti teigiamą patirtį įskaitant prizų įteikimą už sėkmingus veiksmus pagal 2 kryptį, akcentuoti kovą su diskriminacija.
4. Medžiagos publikavimas siekiant skleisti programos rezultatus, kuriant ir interneto tinklalapius, pateikiančius geros praktikos pavyzdžius, keitimosi idėjomis forumus ir potencialių partnerių nacionaliniams mainams duomenų bazę.

IV. Paramos paraiškų pateikimo būdas

kryptis 1: ši kryptis bus įgyvendinama daugiausia skelbiant konkursus. Bendradarbiavimui su nacionaliniais statistikos biurais taikoma Eurostato tvarka.

kryptis 2: šios krypties 1 ir 2 punktai bus įgyvendinami atsiliepiant į kvietimus teikti Komisijai pasiūlymus.

kryptis 3: ši kryptis dažniausiai bus įgyvendinama skelbiant konkursus. Tačiau veiksmai pagal 3 krypties 2 ir 3 punktus gali būti remiami atsiliepiant į subsidijų prašymus, pvz., gautus iš valstybių narių.